

Περί εκλογών ή περί βλακείας;

gnathologio.gr

Στην πρόσφατη έκθεση [της Κομισιόν](#) για τις κοινωνικές επιπτώσεις του προγράμματος του τρίτου μνημονίου αναφέρονται πολλά, σημαντικά και αληθινά, που οι πολιτικοί μας μέσα στην ανεπάρκεια, την μετριότητα και τον υπέρ πάντων ατομισμό ή κομματισμό τους, είτε ψήφισαν υπέρ είτε ψήφισαν κατά, κάνουν πως δεν τα γνωρίζουν ή πως δεν τα καταλαβαίνουν.

Αλλά μάλλον πράγματι δεν τα γνωρίζουν ή δεν μπορούν να τα καταλάβουν και να βρουν λύσεις γιατί αν μπορούσαν δεν θα έσερναν την πολύπαθη χώρα μας σε διαδικασίες που απλά ανακυκλώνουν και οξύνουν τα προβλήματα των πολιτών της.

Μέχρι το 2017 η οικονομία μας θα είναι σε ύφεση με το ΑΕΠ να πέφτει φέτος 2,3% και του χρόνου άλλο 1,3%. Θετικό πρόσημο προβλέπεται από το 2017 και

βέβαια στο βαθμό που το πρόγραμμα εφαρμόζεται με επιτυχία.

Αλλά τόσο οι καθυστερήσεις που θα συμβούν, όπως ήδη με τις εκλογές, όσο και αυτές καθεαυτές οι μεγάλες επιβαρύνσεις της προσαρμογής, που το υπάρχον πολιτικό κατεστημένο δεν φαίνεται ικανό να αντισταθμίσει υπέρ των αδυνάμων ή να στρέψει υπέρ της παραγωγικότητας, προδιαγράφουν δύο τουλάχιστον ακόμη πολύ δύσκολα χρόνια για την χώρα και τους πολίτες.

Οι δημοσιονομικές προσαρμογές στις συντάξεις, την φορολογία και τις δαπάνες, φορτώνουν την ήδη βαριά πληγωμένη οικονομία με μια επιπλέον προσαρμογή που ξεπερνά το 3% του ΑΕΠ μέχρι το 2016 / 2017 και το 4% μέχρι το 2018 - δηλαδή πάνω από 8 δις ευρώ.

Η επόμενη χρονιά, το 2016, προβλέπεται να σηκώσει και το μεγαλύτερο βάρος της προσαρμογής, όπως φαίνεται και στον παρακάτω Πίνακα, που δείχνει τις δημοσιονομικές εξοικονομήσεις από τα διάφορα μέτρα του προγράμματος, που καθορίζονται στο τρίτο μνημόνιο και εκφράζονται ως ποσοστό του ΑΕΠ κατ' έτος και σωρευτικά για την περίοδο 2015-2018.

Πίνακας: Σύθεση δημοσιονομικής προσαρμογής κατά την περίοδο του προγράμματος

% ΑΕΠ	2015	2016	2017	2018
Συνταξιοδοτικές μεταρρυθμίσεις	0,4%	1,3%	1,7%	1,9%
ΦΠΑ	0,4%	1,1%	1,1%	1,1%
Φορολογία εισοδήματος	0,3%	0,8%	0,9%	0,8%
Άλλα μέτρα - δαπάνες	0,1%	0,5%	0,5%	0,5%
Άλλα μέτρα - έσοδα	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%
Συνολική προσαρμογή	1,4%	3,6%	4,2%	4,3%

Πηγή: Υπηρεσίες Commission

Σημείωση: Για κάθε έτος, δείχνεται το σωρευτικό αποτέλεσμα δημοσιονομικής εξοικονόμησης όλων των μέτρων κατά την διάρκεια του προγράμματος. Τα σύνολα της συνολικής προσαρμογής έχουν στρογγυλοποιηθεί.

(επεξεργασία: Γναθολόγιο)

Αυτή η προσαρμογή υπολογίζεται στο πλαίσιο της τρέχουσας ύφεσης, που αναμένεται να συρρικνώσει περισσότερο τα έσοδα και να συνοδευτεί από ένα έλλειμμα -1,5% του ΑΕΠ για το 2015, που θα επιδεινωθεί προς -3% το 2016-17.

Σε αυτές τις συνθήκες για να πιαστεί ο στόχος για πρωτογενές πλεόνασμα 3,5% του ΑΕΠ το 2018, θα πρέπει να προσδιοριστούν επιπλέον μέτρα 0,75% και 1% του ΑΕΠ, για τα οποία η ελληνική κυβέρνηση θα πρέπει, σύμφωνα με το τρίτο μνημόνιο, να συμφωνήσει το φθινόπωρο, αμέσως μετά τις εκλογές.

Είναι προφανές ότι όλες αυτές οι επιπλέον περικοπές και φορολογικές επιβαρύνσεις σε μια οικονομία που ήδη συρρικνώνεται επί 7 χρόνια κατά σχεδόν 25% και λειτουργεί σήμερα υπό καθεστώς capital controls, θα επεκτείνουν την ανθρωπιστική κρίση σε μεγαλύτερα τμήματα του πληθυσμού.

Η Έκθεση της Κομισιόν βάζει το ζήτημα των καταλυτικών επιπτώσεων που θα επιφέρει η εφαρμογή του τρίτου μνημονίου στον πληθυσμό τα επόμενα χρόνια και θέτει ερωτήματα.

Πώς κατανέμεται το βάρος της προσαρμογής στον πληθυσμό και ιδιαίτερα στις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες;

Υπάρχει επαρκές δίκτυο κοινωνικής προστασίας στην χώρα;

Ποιες μεταρρυθμίσεις θα επιδράσουν θετικά στην κοινωνική κατάσταση που θα διαμορφωθεί;

Εδώ η Κομισιόν προσδοκά ότι οι διαρθρωτικές αλλαγές θα τονώσουν την απασχόληση και την ανάπτυξη και θα κάνουν τις υπηρεσίες του κράτους πιο προσβάσιμες και φτηνές. Υποστηρίζει ότι τέτοιες αλλαγές παρότι συναντούν αντίδραση και είναι χρονοβόρες αποβαίνουν τελικά αποτελεσματικές.

Και εδώ γίνεται μια επισήμανση «μαργαριτάρι» με πολλαπλούς αποδέκτες: **«Η εφαρμογή μπορεί επίσης να είναι πολύπλοκη και χρονοβόρα και η αντίδραση του ιδιωτικού τομέα μπορεί να εκδηλωθεί μόνο σε βάθος χρόνου»**

Ιδού λοιπόν, μέχρι τώρα, δύο πραγματικοί (διάβαζε μικροπολιτικοί) λόγοι που σπρώχνουν τον Τσίπρα σε πρόωρες εκλογές.

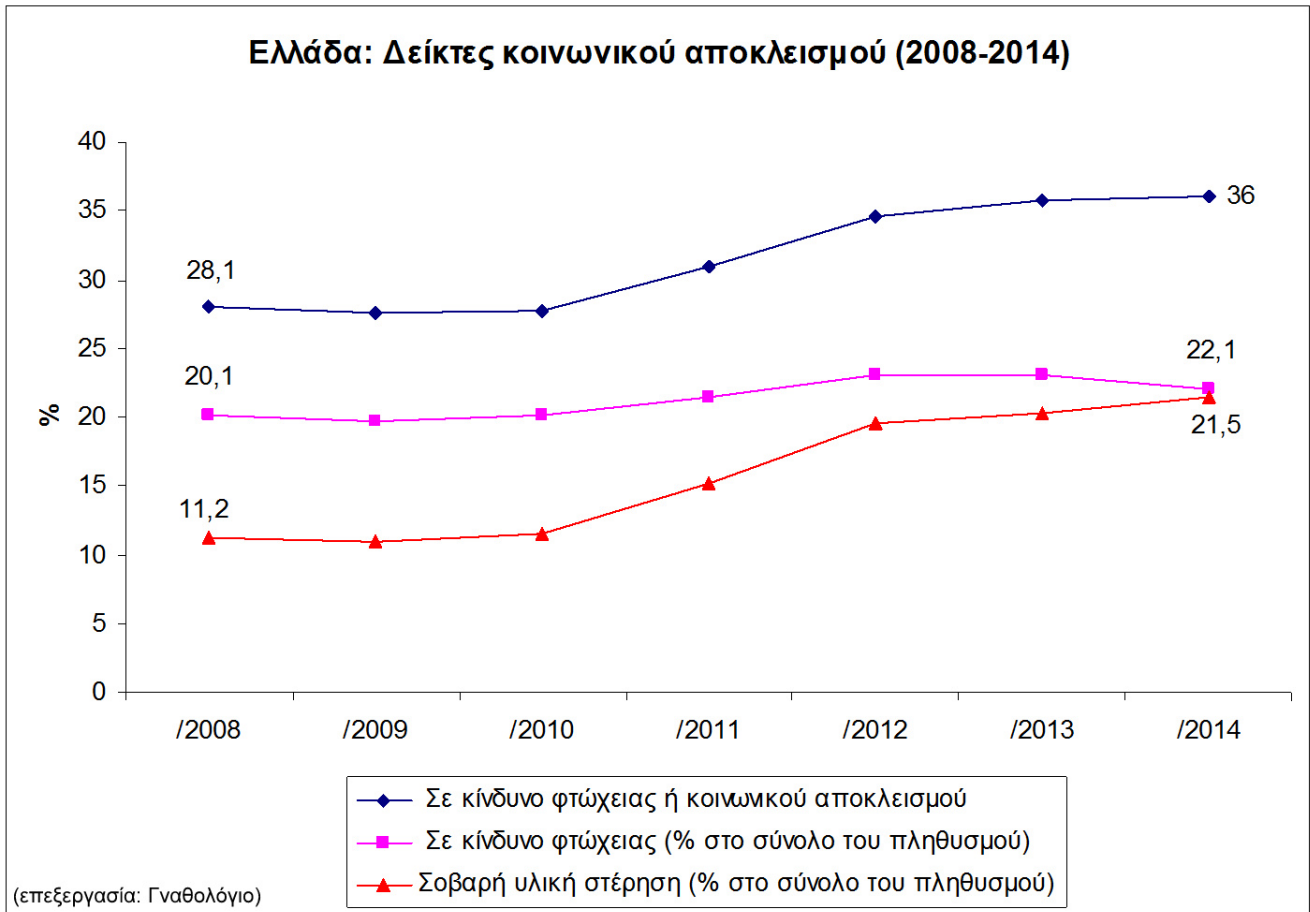
Τα νέα μέτρα που οφείλει να πάρει το φθινόπωρο.

Η επιβραδυνόμενη αντίδραση που εκτιμά η Κομισιόν ότι θα δείξει ο πραγματικά πληττόμενος ιδιωτικός τομέας.

Μεταξύ των μέτρων, που θεωρεί η Κομισιόν ότι θα βοηθήσουν στην ελάφρυνση των κοινωνικών δυσκολιών, είναι η καθιέρωση και οριστικοποίηση του «ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος».

Μιλάμε για ένα πρόγραμμα με προϋπολογισμένο κόστος μόλις 0,5% του ΑΕΠ (περίπου 1 δις ευρώ), που θα απευθύνεται σχεδόν στο ήμισυ του πληθυσμού που βρίσκεται σε κίνδυνο φτώχειας, δηλαδή σε περίπου 1.200.000 άτομα για το 2014.

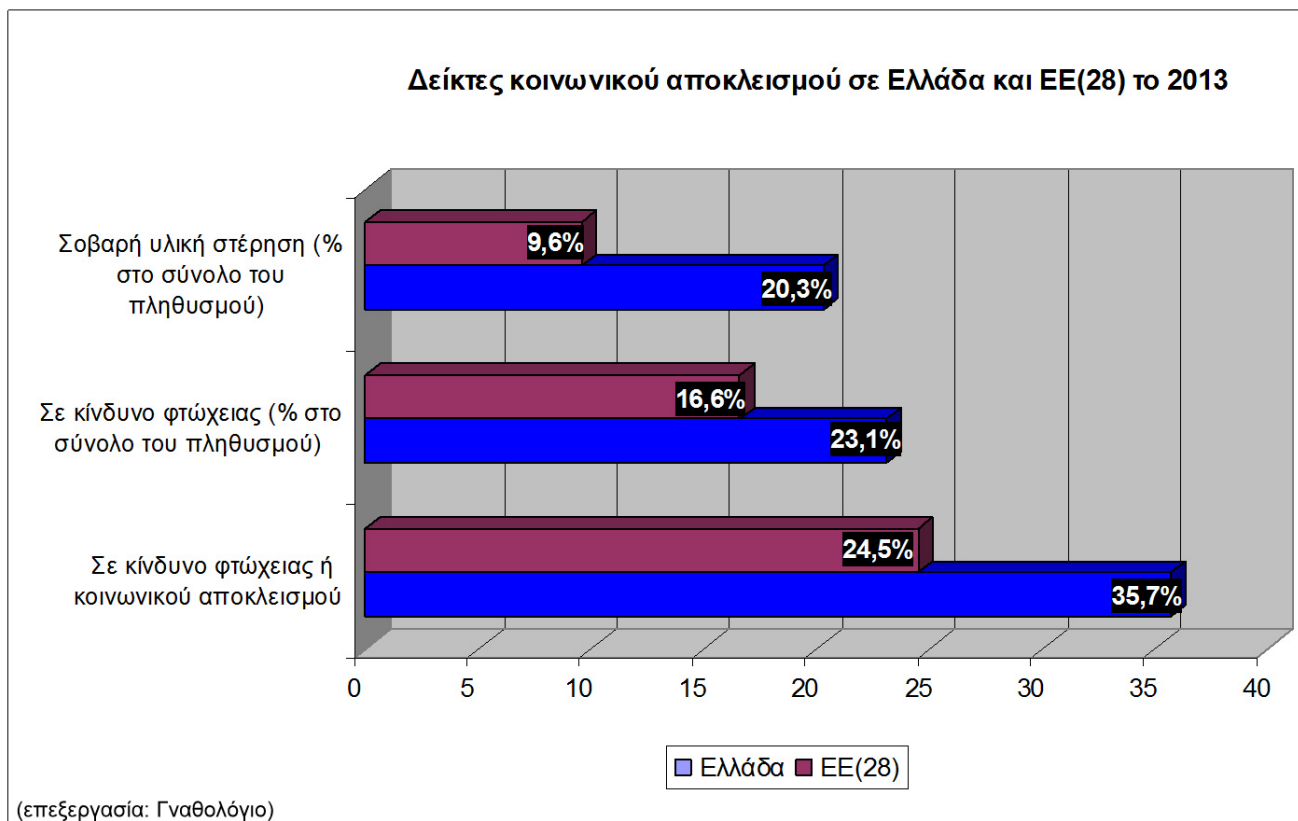
Στο παρακάτω γράφημα-1 βλέπουμε την σταθερή άνοδο της φτώχειας στην χώρα μας από το 2008-2014. Ανοδικοί και οι τρεις βασικοί δείκτες της εξαθλίωσης. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 2014, παρότι σημειώθηκε παροδική ανακοπή της εξαετούς ύφεσης, αυτή δεν στάθηκε ικανή να κάμψει παρά ελάχιστα την δυναμική του φαινομένου του κοινωνικού αποκλεισμού. Και υπό το φως της αναμενόμενης ύφεσης 2015-2016, οι δείκτες θα επιδεινωθούν περαιτέρω.

Γράφημα 1: Δείκτες κοινωνικού αποκλεισμού στην Ελλάδα από 2008-2014 (Στοιχεία eurostat)

Ίσως για αυτό η Κομισιόν αναφέρεται περισσότερο στην συμβολή του «Ελάχιστου εγγυημένου εισοδήματος» για την ελάττωση της ακραίας φτώχειας (μείωση κατά το 1/3 της απόστασης που χωρίζει τα όρια της φτώχειας από τον μέσο όρο εκείνων που βρίσκονται κάτω από αυτά), που στην Ελλάδα έχει αυξηθεί περισσότερο σε σχέση με την υπόλοιπη ΕΕ από το 2008.

Ενδεικτικά, στο παρακάτω γράφημα-2, βλέπουμε ότι στην Ελλάδα, ήδη από το 2013, οι τιμές των δεικτών κοινωνικού αποκλεισμού ήταν σημαντικά αυξημένες σε σχέση με τον μ.ο της ΕΕ(28).

Γράφημα 2: Δείκτες κοινωνικού αποκλεισμού στην Ελλάδα και την ΕΕ28 για το 2013 (Στοιχεία eurostat)

Πώς αλλιώς λοιπόν, με πιο απλά, σαφή και τεκμηριωμένα λόγια, μπορεί κανείς να υποστηρίξει ότι η αναιμική, υπερχρεωμένη και εξαρτημένη μας οικονομία μέσω της πολιτικής αδράνειας, ατολμίας και βλακείας δεν μπορεί παρά να ενισχύεται σε ένα ρεύμα φτώχειας και εξαθλίωσης, που μπαίνει από παντού στα σπίτια όλο και περισσότερων Ελλήνων;

Λες και δεν παίρνουν την πρωτοβουλία να συνεργαστούν και το αφήνουν στην κάλη διότι έτσι θα έλαμπε πιο γρήγορα η απόλυτη γύμνια τους.

Λες και σε αυτές τις ακραίες συνθήκες για το έθνος, τα πολιτικά παιδιά παίζει «εκλογές» και άλλα μικροπολιτικά παιχνίδια.

Ειδικά τον Τσίπρα μπορεί να τον προβληματίζουν αρκετά από αυτά που γράφει ο Ρόμπερτ Μούζιλ στο «Περί Βλακείας». Και ίσως περισσότερο το παρακάτω:

«Σε όντως κραυγαλέα αντίθεση με την έντιμη βλακεία βρίσκεται όμως η άλλη, η εξεζητημένη, η ανώτερη. Δεν πρόκειται τόσο για μια έλλειψη της ευφυίας όσο μάλλον για την αποτυχία της λόγω του ότι διεκδικεί επιδόσεις που δεν της ταιριάζουν.

Μπορεί να έχει όλες τις αρνητικές ιδιότητες του αδύνατου μυαλού, επιπλέον όμως και όλα όσο προκαλεί ένας ψυχισμός ανισόρροπος, ανάπηρος, ασταθής, εν ολίγοις κάθε ψυχισμός που αποκλίνει του υγιούς.

Επειδή δεν υπάρχουν τυποποιημένοι ψυχισμοί, αυτή η απόκλιση αντικατοπτρίζει, για να μιλήσουμε ορθότερα, έναν ανεπαρκή συντονισμό ανάμεσα στη μονομέρεια του συναισθήματος και μιας λογικής που δεν επαρκεί για να το χαλιναγωγήσει.»

Δ. Τρικεριώτης , [Twitter: @BlogGnathion](https://twitter.com/BlogGnathion)